

Lunch & Learn

Actua Overheidsopdrachten

Q3 2025

Tender Law

Introductie

- Even voorstellen
 - Advies en -advocatenkantoor Tender Law, Brussel- Brugge (www.tenderlaw.be)
- Kort overzicht evoluties wetgeving e.a.
- Rechtspraak RvS 12^e (vakantie)kamer
 - Gepubliceerd Q3 2025
 - Koppeling met praktijk
 - Waar worstelen jullie mee?

Wetgeving e.a. - kort overzicht

De nieuwe drempelbedragen

	Periode 2026-2027		EU-drempel
Leveringen & Diensten	Klassieke Sectoren	Federale AO	140.000 euro
		Niet-federale AO	216.000 euro
	Speciale sectoren	Aanbestedende entiteiten	432.000 euro
Werken	Klassieke en speciale sectoren		5.404.000 euro

Let op voor andere implicaties:

Vb. Art. 30. § 1 rechtsbeschermingswet: wachttermijn is toepasselijk op de opdrachten voor werken die verplicht onderworpen zijn aan de Belgische bekendmaking en waarvan het bedrag van de goed te keuren offerte zonder belasting over de toegevoegde waarde meer dan de helft bedraagt van het vastgestelde bedrag voor de Europese bekendmaking;

De nieuwe wetgeving...?

- Publicatie diverse rapporten aangaande nieuwe Europese regelgeving;
 - European Parliament Resolution of 9 september 2025 on Public Procurement (zie [hier](#))
 - Commission Staff Working Document Evaluation of Directive 2014/23/EU on Concessions, Directive 2014/24/EU on Public Procurement and Directive 2014/25/EU on Utilities (zie [hier](#))
 - Commission Work Programme 2026 (zie [hier](#))
 - Q2: Procurement Act
 - Q3: Simplifying defence and sensitive security procurement

De nieuwe wetgeving...?

- Enkele vaststellingen en aanbevelingen:
 - Vorige richtlijn bracht 'de economisch meest voordelige inschrijver' ... maar gunning op enkele basis van prijs blijft dominant;
 - De mededinging daalt;
 - De drempelbedragen zijn 1994 niet ten gronde herzien, waardoor opdrachten nu te snel in een rigider of complexer kader terecht komen;
 - Er is meer nood aan Europese focus;
 - Wederkerigheid;
 - Europese productie;

De nieuwe wetgeving...?

- Enkele vaststellingen en aanbevelingen :
 - Te weinig deelname van KMO's;
 - Selectiecriteria zijn vaak te hoog en betalingstermijnen te lang;
 - Eis tot verdeling in percelen lijkt strenger te (kunnen) worden;
 - Gold-plating dient te worden vermeden;
 - Vb. Substantiële onregelmatigheid voor UEA of onderzoek naar abnormaal hoge prijzen?

De nieuwe wetgeving...?

- Enkele vaststellingen en aanbevelingen :
 - Er zijn te veel verschillen tussen lidstaten;
 - Met weinig internationale participatie tot gevolg;
 - Er is te weinig transparantie;
 - *“Reinforced justification for all awards by negotiated procedure without a call for competition”*
 - Digitalisering blijft een kernelement – met o.a. meer gegevensuitwisselingen tussen publieke databases;

De nieuwe wetgeving...?

- Enkele vaststellingen en aanbevelingen :
 - Een aantal procedures wordt weinig of niet aangewend;
 - Vb. Innovatiepartnerschap – *“either improve, automate or eliminate them entirely”*
 - Al te veel formalisme moet worden vermeden;
 - *“a general principle allowing for the regularisation or clarification of minor irregularities” + “submit missing evidence at a later stage in the procedure”*
 - Het UEA heeft de beoogde doelstelling niet bereikt;
 - Eigen verklaringen bij aanvang van plaatsingsprocedure worden aangemoedigd;
 - Meer flexibiliteit door bijvoorbeeld varianten standaard toe te laten?

De nieuwe wetgeving...?

- Enkele vaststellingen en aanbevelingen :
 - Er is nood aan training en opleiding van aanbesteders;
 - Meer ondersteuning bij gebruik van kwalitatieve criteria;
 - Meer standaardclausules en een *“sector-specific sustainability criteria toolbox”*
 - *“Develop and use of trustworthy, high-quality and transparent sustainability labels and certifications”* (□ MVOO-criteriatool)

De nieuwe wetgeving...?

- Enkele vaststellingen en aanbevelingen :
 - Abnormale prijzen blijven rode vlag – nood aan uniforme methodologie;
 - Oproep voor meer flexibiliteit t.a.v. PPS-constructies, overheidsbedrijven en concessies;
 - Er wordt nagedacht over EU-gebaseerde selectie van ondernemingen (cfr. De Belgische erkenning van aannemers?);
 - Uitsluitingsgronden diversifiëren;
 - Aansprakelijkheid bij onderaanneming verstrengen – maar ook directe betaling aan onderaannemers toelaten?

De nieuwe wetgeving...?

- Kortom: De spanning blijft...

Tendens voor meer soepelheid en flexibiliteit

Minder formalisme. Meer regularisatie. Minder drempels.

Meer transparantie en rapportering

Meer uniformiteit tussen lidstaten

Collusie in overheidsopdrachten

- OECD Guidelines for Fighting Bid Rigging in Public Procurement (2025 Update)
 - Zie [hier](#)
 - Tender Design Checklist;
 - Vermijd voorspelbaarheid door op vaste tijdstippen telkens dezelfde ondernemingen uit te nodigen;
 - Vermijd een collectief plaatsbezoek;
 - Vermijd bekendmaking van selectiebesluit aan geselecteerde kandidaten;
 - Hanteer functionele en prestatiegerichte technische specificaties;
 - Hou het forum anoniem;
 - PV van Opening in onderhandelingsprocedures;

Rechtspraak - Inzage en rechtsbescherming

Inzage en rechtsbescherming

- RvS 1 augustus 2025, nr. 263.992
 - EU-opdracht voor leveren en plaatsen van audiovisuele infrastructuur;
 - Gunningsbesluit wordt tweemaal ingetrokken – procedure daarna opnieuw doorlopen;
 - Openbare procedure;
 - 35% voor kwaliteit en duurzaamheid
 - 15% voor technische kwaliteit van het voorstel
 - 15% modaliteiten van de aangeboden dienstverlening
 - 5% gecertificeerde kwaliteit van de organisatie;

Inzage en rechtsbescherming

- RvS 1 augustus 2025, nr. 263.992
 - Nieuwe gunning (aan andere inschrijver);
 - Verzoek tot bekendmaking van merken & types zijn aangeboden door opdrachtnemer om verweer te kunnen onderzoeken – twijfels aan gestelde specificaties;
 - Vraag tot bezorgen van screenshots uit desbetreffende offerte zonder afbeeldingen of verwijzingen naar fabrikant;

Inzage en rechtsbescherming

- RvS 1 augustus 2025, nr. 263.992
 - Aanbesteder weigert:
 - Screenshots laten toe te achterhalen welke producten worden aangeboden. In combinatie met bekendgemaakte totaalprijs zou dit oneerlijk concurrentievoordeel opleveren bij toekomstige aanbestedingen;
 - ! • De gekozen onderneming heeft zich ook verzet tegen de bekendmaking van dergelijke informatie;
 - UDN-vordering: motivering is te algemeen – er wordt niet aangetoond dat de aangeboden schermen en camera's aan de specificaties voldoen – er waren reeds twijfels over het aangeboden materiaal;

Inzage en rechtsbescherming

- RvS 1 augustus 2025, nr. 263.992
 - Beoordeling:
 - Het betreft een nieuw bestek, met nieuwe offertes;
 - Het voldoen aan de minimale vereisten is element van de regelmatigheid. De aanbesteder had vermeld dat de offerte als regelmatig beoordeeld;
 - De formele motivering gaat niet zo ver dat de aanbesteder de uitgedrukte motieven nog nader moet expliciteren;

Inzage en rechtsbescherming

- RvS 1 augustus 2025, nr. 263.992
 - Interessant:
 - Spanningsveld tussen openbaarheid van bestuur (vb. artikel 32 GW), vertrouwelijkheid in overheidsopdrachten (vb. art. 13 §2 WOO en art. 10 van de rechtsbeschermingswet) en de plicht tot afdoend motiveren (vb. wet betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen);
 - Recente evoluties in Europese rechtspraak;
 - Zie C-927/19 en C-54/21 van Hof van Justitie;
 - *“Tot slot moet worden opgemerkt dat de aanbestedende dienst hoe dan ook gehouden is om de betrokken ondernemer tijdig op de hoogte te stellen van zijn besluit om informatie die deze ondernemer als vertrouwelijk aanmerkt mee te delen aan een van zijn concurrenten, voordat deze dienst tot uitvoering ervan overgaat, zodat deze ondernemer de aanbestedende dienst of de bevoegde nationale rechter kan verzoeken om voorlopige maatregelen [...] en zo kan voorkomen dat hij onherstelbare schade lijdt.”*

Rechtspraak - Regularisatie en onderhandeling

Regularisatie en onderhandeling

- RvS 12 augustus 2025, nr. 264.009
 - Raamovereenkomst voor vervanging van het LON-netwerk in Antwerpen-Centraal;
 - Speciale sectoren – Onderhandelingsprocedure met voorafgaande oproep tot mededinging;
 - 5 kandidaten;
 - Vanaf de tweede onderhandelingsronde nog 2 inschrijvers;
 - Bestek wordt aangepast in de loop van de onderhandelingen;
 - 4de en finale offerte wordt opgevraagd;
 - Nietigverklaring van offerte wegens het niet aanbieden van full-omnium onderhoudscontract;

Regularisatie en onderhandeling

- RvS 12 augustus 2025, nr. 264.009
 - UDN-vordering;
 - Onregelmatigheid was reeds ter sprake gekomen. Verzoekende partij had de draagwijdte en bedoeling toegelicht;
 - Bij volgende offerte werd geen opmerking meer gemaakt;
 - Dus ten minste had bij voorlaatste offerte nog regularisatiemogelijkheid geboden moeten worden;
 - Beoordeling;
 - Er blijkt inderdaad geen full-omnium onderhoud geboden te worden;
 - De aanbestedende entiteit heeft verschillende malen op de substantiële onregelmatigheid gewezen en verschillende regularisatiemogelijkheden geboden;

Regularisatie en onderhandeling

- RvS 12 augustus 2025, nr. 264.009
 - Beoordeling;
 - De verwerende partij dient de beoordeling van de substantiële onregelmatigheid te verrichten aan de hand van de finale offerte en niet op basis van toelichtingen of reacties tijdens onderhandelingen;
 - Het stilzwijgen van de aanbesteder kan niet worden begrepen als bevestiging of goedkeuring van het standpunt van de inschrijver;
 - Er diende niet opnieuw kans tot regularisatie worden geboden;
 - Op grond van artikel 74 §4 KB Plaatsing Speciale Sectoren dient pas bij de finale offerte de nietigheid van de substantieel onregelmatige offerte te worden uitgesproken;

Rechtspraak - Beoordelingsmethode

Beoordelingsmethode

- RvS 19 september 2025, nr. 264.231
 - Raamovereenkomst voor de aankoop van elektrische motorrijtuigen en motorrijtuigen op batterijtechnologie;
 - Onderhandelingsprocedure met voorafgaande oproep tot mededinging (speciale sectoren) – Europese bekendmaking;
 - Voorkeursbieder wordt na vier onderhandelingsrondes aangeduid;
 - Schorsing – Intrekking;
 - Nieuwe aanduiding;
 - Nieuwe UDN-vordering;

Beoordelingsmethode

- RvS 19 september 2025, nr. 264.231
 - Werd de beoordelingsmethode voor opening van de offertes vastgesteld;
 - Bestek voorzag 36% van de punten aan technische waarde:
 - *De technische waarde van de voorgestelde oplossingen, conform met de Technische Specificatie, en de informatie die bij de offerte gevoegd worden, zal geëvalueerd worden, in het bijzonder de meerwaarde / minwaarde voor de NMBS voor wat betreft de elementen vermeld in paragraaf 6.3.2 van de huidige Gunningsleidraad, doorheen de hele levensduur van 35 jaar van het materieel.*

Beoordelingsmethode

- RvS 19 september 2025, nr. 264.231
 - Bestek voorzag 36% van de punten aan technische waarde:
 - *De technische waarde van de offerte wordt globaal beoordeeld op basis van de volgende elementen (niet-exhaustieve lijst): (5 beoordelingselementen)*
 - *Deze lijst met beoordelingselementen is niet exhaustief. Bovendien kan een zeer slechte of zeer goede prestatie in een of meerdere beoordelingselementen een duidelijke invloed hebben op de algemene beoordeling van het criterium 'Technische waarde'. Het is de bedoeling dat de NMBS op basis van de ingediende documenten over voldoende informatie beschikt om te kunnen beoordelen in welke mate de aangeboden oplossing een toegevoegde waarde heeft voor de NMBS. Offertes die oplossingen voorstellen met betrekking tot de eisen van de Technische Specificatie die een meerwaarde betekenen voor de NMBS, zullen een hoge score voor dit criterium ontvangen. Het resultaat in punten voor dit criterium wordt afgerond op twee cijfers na de komma.*

Beoordelingsmethode

- RvS 19 september 2025, nr. 264.231
 - Verzoekende partij meent o.a. dat de onderlinge waarde van de 5 beoordelingselementen niet duidelijk is, er geen verdere onderverdeling is van de beoordelingselementen, deze 5 elementen niet verbonden zijn aan technische specificaties, de concrete beoordelingsmethode niet wordt meegedeeld en niet wordt toegelicht hoe de meer- en minwaarden cijfermatig zullen worden omgezet in een bepaalde score;

Beoordelingsmethode

- RvS 19 september 2025, nr. 264.231
 - Beoordeling:
 - Technische waarde zou globaal beoordeeld worden op basis van 5 beoordelingselementen, waarbij zeer slechte of zeer goede prestatie in één of meerdere elementen een duidelijke invloed kan hebben op de algemene beoordeling van dit criterium;
 - Verwerende partij stelt grote gelijkenissen vast op technisch vlak, maar komt toch tot 54 meer- en minwaarden, woordelijk beschreven in de beoordeling;
 - De verwerende partij neemt als uitgangspunt de helft van de punten (18/36);
 - Als er globaal meer meerwaarden zijn: meer punten;
 - Als er globaal meer minwaarden zijn: lagere punten;

Beoordelingsmethode

- RvS 19 september 2025, nr. 264.231
 - Beoordeling:
 - Cijfermatige vertaling met +0,1 en -0,1 per + of per -;
 - Hier kan niet uit worden afgeleid dat gebruikgemaakt is van een rigide ordinale evaluatiemethode is pas na de opening van de offertes is vastgesteld;
 - Het lijkt de logische vertaling van het concreet voor- of nadeel dat de meer- of minwaarde in de offerte voor de verwerende partij oplevert;
 - Dit is inpasbaar in wat de inschrijvers hieromtrent op basis van de aangekondigde globale beoordeling konden verwachten;

Beoordelingsmethode

- RvS 19 september 2025, nr. 264.231
 - Zijn de beoordelingselementen dan niet als subgunningscriteria gebruikt?
 - Neen, want een subgunningscriterium is een voorafgaand aan de toetsing bedacht gegeven waarmee de inschrijvingen min of meer planmatig of stelselmatig worden vergeleken en waaraan in het bestek reeds een specifiek gewicht werd toegekend;
 - Het blijkt niet dat aan elk beoordelingselement een weging werd toegekend op basis waarvan een totaalscore is berekend;

Rechtspraak - Beoordelingsmethode (2)

Beoordelingsmethode (2)

- RvS 21 augustus 2025, nr. 264.019
 - Raamovereenkomst voor visuele en verbale branding van de stad;
 - Mededingingsprocedure met onderhandeling (>EU);
 - 4 geselecteerde kandidaten;
 - Gunningscriteria;
 - Visie algemene brandingsopdracht (25)
 - Kwaliteit algemene brandingsopdracht (35)
 - Kwaliteit van projectaanpak (20)
 - Budget (20)
 - UDN-vordering door tweede gerangschikte;

Beoordelingsmethode (2)

- RvS 21 augustus 2025, nr. 264.019
 - Beoordelingsmethode werd niet tijdig vastgesteld of toegelicht;
 - Onduidelijk dat de beste offerte de maximale score zou krijgen;
 - Kwaliteit: “Het meest relevante, duidelijke en realistische voorstel krijgt de hoogste score”
 - Budget: “De laagste offerte krijgt de maximale score en de overige verhoudingsgewijs volgens de regel van drie”
 - De gekozen inschrijver behaalt “miraculeus en blijkbaar automatisch op elk kwalitatief criterium de maximale score”

Beoordelingsmethode (2)

- RvS 21 augustus 2025, nr. 264.019
 - Beoordeling:
 - Bij de toetsing van offertes dient niet alles op voorhand te worden vastgelegd in rigide schema's, bindende parameters en vooraf bepaalde vermeerderingen en verminderingen in quotering;
 - Beoordelingsmethode mag in beginsel niet worden vastgesteld na de opening van de offertes;
 - Als het bestek uitdrukkelijke elementen bevat aangaande de beoordelingsmethode, is de aanbestedende overheid verplicht deze regels die zij zichzelf heeft opgelegd, na te leven;
 - Hier is de beoordeling van de offertes gebeurd aan de hand van een uitvoerige beschrijvende evaluatie per criterium en in functie van de beoordelingselementen vermeld in het bestek, waarna een globale score werd gegeven;

Beoordelingsmethode (2)

- RvS 21 augustus 2025, nr. 264.019
 - Beoordeling:
 - Het is een concrete evaluatie en vergelijking van de diverse sterke en zwakke punten van de ingediende offertes;
 - Dit lijkt een veeleer voor de hand liggende manier van evaluatie, rekening houdend met de in het bestek opgesomde beoordelingselementen;
 - De “hoogste” score... Het blijkt op het eerste zicht niet onvoorzienbaar voor de inschrijvers dat aan een offerte waar voor één van de criteria geen minpunten worden vermeld, de maximale score wordt toegekend;

Rechtspraak - Nulprijzen

Nulprijzen

- RvS 28 juli 2025, nr. 263.984
 - Concurrentiegerichtte dialoog voor de ontwikkeling, levering en onderhoud van diftar-software;
 - Prijs (60)
 - Deelopdracht 1 (40)
 - Deelopdracht 2 (20)
 - Kwaliteit en plan van aanpak (40);
 - Kwaliteit deelopdracht 1 (20) – Kwaliteit deelopdracht 2 (5)
 - Methodiek en plan van aanpak (15)
 - 5 verplichte opties en 3 toegestane opties;
 - Twee initiële offertes;

Nulprijzen

- RvS 28 juli 2025, nr. 263.984
 - Eén offerte wordt substantieel onregelmatig verklaard;
 - De inschrijver heeft geen prijs bepaald voor vereiste opties;
 - De opties zijn niet beschreven in de offerte;
 - Dit is miskenning van de minimale vereisten;
 - UDN-vordering;
 - Wel beschrijving van de opties in de offerte;
 - Wel prijsopgave – met name een nulprijs;
 - Aanbesteder meent dat basisprijs (en modules) zijn niet meer te onderscheiden van de optionele prijzen en modules;
 - AO: De meerprijs kan niet aan de lokale besturen worden aangerekend;
 - AO: offertes zijn niet vergelijken;

Nulprijzen

- RvS 28 juli 2025, nr. 263.984
 - Beoordeling;
 - De vereiste opties zijn wel degelijk beschreven in de offerte;
 - Er is wel degelijk prijs geboden, met name 0 euro;
 - Het bestek stelt duidelijk dat het gunningscriterium prijs beoordeeld wordt aan de hand van de totale prijs, d.w.z. inclusief de verplichte opties;
 - Er is geen afzonderlijk subgunningscriterium voor de prijs van de opties;
 - Er is geen gevaar voor manipulatie;
 - De correcte vergelijking van de offertes komt niet in het gedrang;
 - De doorrekening aan leden stond niet in bestek en het is niet aan de lokale besturen om de opties te bestellen (maar aan de AO zelf);

Rechtspraak - Nulprijzen (2)

Nulprijzen (2)

- RvS 16 juni 2025, nr. 263.600
 - Opdracht voor diensten (gebruik van software voor het beheer van video-oproepen bij NC 112);
 - Vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met voorafgaande bekendmaking;
 - Gunningscriterium prijs bevat twee subgunningscriteria;
 - Prijs voor het gebruik, onderhoud en ondersteuning, incl. vorming, voor 4 jaar (25 punten);
 - Prijs van de implementatie en bedrijfsklaar maken van de software (5 punten);
 - Vier offertes;

Nulprijzen (2)

- RvS 16 juni 2025, nr. 263.600
 - Eén inschrijver biedt nulprijs voor de implementatie;
 - Aanbesteder stelt geen vermoeden van abnormale prijzen vast – geen prijsverantwoording;
 - Vordering tot nietig verklaring;
 - Als bepaalde post of onderdeel een afzonderlijk gunningscriterium vormt, dan is het voor de vergelijkbaarheid van de offertes van belang dat alle prestaties voor die post in de prijs zitten vervat – zo niet dan is er manipulatie van de beoordeling gunningcriteria;
 - Ofschoon totaalprijs lager is, krijgt verzoekende partij minder punten op gunningscriterium prijs;
 - Concurrentievervalsing – verhinderde vergelijking van offertes;

Nulprijzen (2)

- RvS 16 juni 2025, nr. 263.600
 - Vordering tot nietig verklaring;
 - Er is leverings- en implementatietermijn opgegeven door de gekozen inschrijver – dus zijn er prestaties?
 - Beoordeling;
 - Verdelen van prijs in meerdere subgunningscriteria is in beginsel toegelaten;
 - De afzonderlijke gewichten dienen in redelijk verband te staan tot het vermoedelijk belang van de betrokken prestatie in het geheel van de prijsbepalende prestaties;
 - Alle prestaties die bij het afzonderlijke criterium horen, moeten in de prijs zijn opgenomen – verdelen over andere posten kan niet!

Nulprijzen (2)

- RvS 16 juni 2025, nr. 263.600
 - Beoordeling;
 - Dat software vanop afstand gebruiksklaar kan worden gemaakt, toont niet aan dat er geen prestaties tegenover staan;
 - Bovendien blijkt opleiding noodzakelijk;
 - Dus de betrokken inschrijver heeft zich een disproportioneel voordeel toegekend door nulprijs te bieden – de vergelijkbaarheid van offertes is in het gedrang;
 - Niet de nulprijs op zich is problematisch, maar het onderbrengen van kosten onder andere posten;
 - Zie eerder: RvS 26 januari 2022, nr. 252.801

Rechtspraak - Prijs- en kostenonderzoek

Prijs- en kostenonderzoek

- RvS 16 juni 2025, nr. 263.603
 - Raamovereenkomst voor groenbeheerwerken in het kader van het bermbeheerplannen;
 - Openbare procedure voor diensten (>EU);
 - Prijs als enige gunningscriterium;
 - 4 offertes;
 - Twee inschrijvers wordt om prijsverantwoording gevraagd voor reeks posten;

Prijs- en kostenonderzoek

- RvS 16 juni 2025, nr. 263.603
 - Eén van beide offerte wordt onregelmatig verklaard omdat prijsverantwoording uitgaat van onrealistisch hoge houtopbrengst – met verwijzing naar eigen cijfers van de aanbestedende overheid;
 - UDN-vordering;
 - Raming houtopbrengst is wel realistisch en objectief;
 - Beoordeling door AO is ondeugdelijk omdat actuele waarde van houtopbrengst niet wordt toegelicht en omdat de inschrijver niet de kans kreeg om te reageren op inlichtingen die niet van hem afkomstig zijn (art. 36 §3 derde lid KB Plaatsing);

Prijs- en kostenonderzoek

- RvS 16 juni 2025, nr. 263.603
 - Beoordeling:
 - *“In het kader van beoordeling kan de aanbestedende overheid ook rekening houden met inlichtingen die niet afkomstig zijn van de inschrijver. Deze gegevens worden voorgelegd aan de inschrijver teneinde hem de kans te geven hierop te reageren.”*
 - De aanbesteder lijkt zich hoofdzakelijk te hebben gebaseerd op gegevens die niet afkomstig zijn van de verzoekende partij om te besluiten tot de abnormaliteit van de berokken eenheidsprijs;
 - Deze info komt niet uit de prijsverantwoording, maar uit interne gegevensbronnen waarover de aanbestedende overheid beschikt;
 - Deze gegevens stonden niet in het bestek en waren dus enkel aan de toenmalige opdrachtnemer bekend;

Prijs- en kostenonderzoek

- RvS 16 juni 2025, nr. 263.603
 - Beoordeling:
 - De gegevens werden niet eerst aan de inschrijver voorgelegd teneinde toe te laten hierop te reageren;
 - Dat de aanbestedende overheid over beoordelingsruimte beschikt, betekent niet dat aan deze plicht kan worden voorbij gegaan;
 - Wat met artikel 13 §2 WOO inzake vertrouwelijke gegevens?
 - Dat de cijfers uit de vorderingsstaat van een concurrent komen, belet niet dat minstens het betrokken cijfer meegedeeld kon worden aan een inschrijver waarvan, in het kader van een prijsonderzoek, het realistische karakter van een eenheidsprijs in twijfel wordt getrokken;
 - Het lijkt niet te gaan om een fabrieks- of bedrijfsgeheim of een vertrouwelijk aspect uit een concurrentiële offerte, maar wel om een feitelijke vaststelling uit de uitvoering van een eerdere opdracht;

Prijs- en kostenonderzoek

- RvS 16 juni 2025, nr. 263.603
 - Beoordeling:
 - De opdrachtnemer uit 2022 lijkt de waarde van dit cijfer voor deze opdracht ook te relativeren, aangezien deze inschrijver nu ook uitgaat van een beduidend hogere opbrengst...;
 - Het gunningsverslag vermeldt evenmin waar de eigen cijfers uit 2022 vandaan komen, zodat de gegevens niet controleerbaar zijn;
 - Gebrekkige motivering...

Rechtspraak - Prijs- en kostenonderzoek (2)

Prijs- en kostenonderzoek (2)

- RvS 1 juli 2025, nr. 263.855
 - Opdracht voor diensten – begrazing van dijken door schapen;
 - Openbare procedure voor diensten (>EU);
 - Prijs als enige gunningscriterium;
 - 2 offertes (waaronder de zittende dienstverlener);
 - Aanbesteder stelt vast dat offerte van verzoekende partij 39,18% afwijkt van de raming en lager is dan de kosten voor het machinaal maaien of voor vergelijkbare begrazingsopdrachten;
 - Aanbesteder vraagt formele prijsverantwoording overeenkomstig artikel 36 §2 KB Plaatsing;
 - Met later verzoek tot bijkomende verantwoording;

Prijs- en kostenonderzoek (2)

- RvS 1 juli 2025, nr. 263.855
 - De geboden prijsverantwoording wordt niet aanvaard;
 - UDN-vordering;
 - Kritiek op het algemeen prijs- en kostenonderzoek en de criteria om te bepalen of er sprake is van schijnbaar abnormale prijs;
 - Kritiek omdat geen inlichtingen werden ingewonnen overeenkomstig artikel 35 KB Plaatsing;
 - Kritiek omdat de ondernemer niet werd geïnformeerd over de gehanteerde criteria om vast te stellen dat er sprake zou zijn van schijnbaar abnormale prijs;
 - Kritiek omdat inlichtingen werden gebruikt die niet afkomstig zijn van de inschrijver zelf, zonder dat deze de kans werd geboden daarop te reageren;

Prijs- en kostenonderzoek (2)

- RvS 1 juli 2025, nr. 263.855
 - Beoordeling:
 - In het algemeen prijsonderzoek moet de AO nagaan of de prijzen abnormaal lijken. D.w.z. of er een aanwijzing is dat deze abnormaal zouden kunnen zijn;
 - Dat kan wanneer de in een offerte aangeboden prijs aanmerkelijk hoger of lager is dan de prijs van de andere offertes of dan de gebruikelijke marktprijs;
 - Uit administratief dossier blijkt dat de AO niet onzorgvuldig heeft gehandeld:
 - Er is vergelijking van de prijzen van beide inschrijvers met de raming en met het gemiddelde van de inschrijvingsprijzen;
 - Totaalprijs van betrokken ondernemer ligt 39,18% lager dan de raming;

Prijs- en kostenonderzoek (2)

- RvS 1 juli 2025, nr. 263.855
 - Beoordeling:
 - Uit administratief dossier blijkt dat de AO niet onzorgvuldig heeft gehandeld:
 - Het leekt niet onzorgvuldig in het kader van het algemeen prijsonderzoek een vergelijking te maken met de prijs van andere vergelijkbare opdrachten en de prijs van machinaal maaien;
 - Het algemeen prijsonderzoek kan ook gevoerd worden zonder dat om inlichtingen moet worden verzocht;
 - Er rust geen plicht op de aanbesteder om de criteria uiteen te zetten op grond waarvan een totaalprijs abnormaal lijkt;
 - Artikel 36 §2 KB Plaatsing vermeldt niet welke informatie de aanbestedende overheid bij vraag tot prijsverantwoording moet meedelen;

Prijs- en kostenonderzoek (2)

- RvS 1 juli 2025, nr. 263.855
 - Beoordeling:
 - De aanbestedende overheid verzocht om een tweede prijsverantwoording, hoewel dat in beginsel niet verplicht is;
 - Wat met gegevens die niet afkomstig zijn van de inschrijver zelf?
 - *“Te dezen rustte op de verwerende partij op het eerste zicht geen verplichting om de prijzen verstrekt door de andere marktdeelnemers in het kader van andere opdrachten mee te delen aan de verzoekende partij teneinde haar de kans te geven daarop te reageren.”*
 - *“De verplichting om in het kader van het bijzonder prijsonderzoek gegevens die niet afkomstig zijn van de inschrijver zelf aan hem voor te leggen ten einde hem de kans te geven hierop te reageren, kan bovendien niet los gezien worden van de andere bepalingen van de wetgeving en reglementering inzake overheidsopdrachten. In dit verband lijkt rekening te moeten worden gehouden met artikel 13, § 2, eerste lid, van de wet ...”*

Prijs- en kostenonderzoek (2)

- RvS 1 juli 2025, nr. 263.855
 - Beoordeling:
 - Wat met gegevens die niet afkomstig zijn van de inschrijver zelf?
 - *“Op het eerste gezicht lijken de inlichtingen die vanwege derden zijn verkregen in het bijzonder te bestaan uit prijzen voor gelijkaardige opdrachten verstrekt door andere marktdeelnemers die onder de toepassing van de voornoemde wetsbepaling lijken te vallen.”*

Prijs- en kostenonderzoek (2)

- RvS 1 juli 2025, nr. 263.855
 - Beoordeling:
 - Daarentegen...
 - Het lijkt niet dat de prijsverantwoording uitsluitend niet werd aanvaard ingevolge vergelijking met contracten voor groenonderhoud;
 - Wel dat dit gevolg is van een gebrek aan onderbouwing is, dat het schijnbaar abnormaal karakter niet werd weerlegd;
 - De voormelde prijzen lijken door de aanbesteder dan ook in de eerste plaats te zijn gehanteerd in het algemeen prijsonderzoek als een referentiekader om tot een schijnbare abnormaliteit van de prijs te besluiten, veeleer dan als inlichtingen niet afkomstig van de inschrijver zelf om in het kader van het bijzonder prijsonderzoek tot het abnormaal karakter van de prijs te besluiten;

Rechtspraak - Collusie en draagkracht

Collusie en draagkracht

- RvS 30 juli 2025, nr. 263.991
 - Opdracht voor het reinigen en inspecteren van riolen;
 - Vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met voorafgaande bekendmaking (<EU-drempel);
 - Vier offertes;
 - Inschrijver X wordt niet geselecteerd, omdat hij in het kader van de selectie (nl. aanreiken ISO-certificaat) net als een andere inschrijver beroep wil doen op één en dezelfde onderaannemer;
 - UDN-vordering;

Collusie en draagkracht

- RvS 30 juli 2025, nr. 263.991
 - Beoordeling:
 - Er is geen bepaling of beginsel bekend waaruit het verbod voor een onderaannemer volgt om zijn diensten aan meer dan één inschrijver aan te bieden;
 - Dit is geen schending van artikel 54 §2 KB Plaatsing (één offerte per inschrijver). Er lijkt geen omzeiling van dit principe;
 - Het bestek liet ook toe minstens een deel van de opdracht in onderaanneming te geven;

Rechtspraak - Aankondiging vs Bestek

Aankondiging vs Bestek

- RvS 8 juli 2025, nr. 263.915
 - Raamovereenkomst voor leveren van signalisatie- en beursmateriaal;
 - Openbare procedure (>EU);
 - Het bestek eist inzake selectie:
 - Een lijst met referenties van minstens 3 gelijkaardige diensten (aard en omvang) van de voorbije 3 jaar. Met gelijkaardige diensten wordt bedoeld, het leveren en plaatsen van signalisatie- en beursmaterialen voor beurzen met een minimale grootte van 70 beursstanden;
 - Verzoekende partij dient lijst in;

Aankondiging vs Bestek

- RvS 8 juli 2025, nr. 263.915
 - Aanbesteder ziet er enkel een opsomming van raamovereenkomst met enkele klanten, zonder omschrijving of toelichting.
 - “Geen enkele concrete referentie van projecten met betrekking tot beurzen met een minimale grootte van 70 beursstanden”;
 - Besluit tot niet-selectie;
 - UDN-vordering;

Aankondiging vs Bestek

- RvS 8 juli 2025, nr. 263.915
 - Beoordeling:
 - Uit de referentielijst kan inderdaad niet worden afgeleid dat het gaat om projecten die werden uitgevoerd op beurzen met een minimale grootte van 70 beursstanden;
 - Maar in de aankondiging van de opdracht was enkel sprake van gelijkaardige diensten (aard en omvang). Hier werd geen gewag gemaakt van de minimale grootte van 70 beursstanden;
 - Artikel 65 eerste lid KB Plaatsing stelt dat de selectiecriteria en aanvaardbare bewijsmiddelen in de aankondiging van de opdracht worden vermeld;
 - De criteria mogen in het bestek herhaald worden, maar het bestek mag op dat punt niet afwijken van wat in de aankondiging staat;

Q&A

Govly

Portaal voor overheidscontracten

Volgende Lunch & Learn

13 januari 2025 om 12u30
door Stijn Maeyaert

Overheidsopdrachten Q4 2025:

info@govly.be